

at vi ere vel farne — baade i Forhold til den ældre Lovgivning og i Forhold til andre Lande rundt omkring, — naar vi ikke drives til større og vigtigere Indrømmelser, end det her gjalder om. Vi ere vel farne, mener jeg, naar vi se hen til, baade hvad man bliver fri for i den nugjaldende Lov, og hvad man andetsteds har ment at kræve som nødvendigt fra Krigsmagtens Side. Der er ikke Tale om, at Døiestrafen kan kaldes en Helbredende ødelæggende Straf, og om der er et Væresmoment deri, kan være vanskeligt at besvare. Det er det, som Mindretallet i Udvalget meget bestemt gaar ud fra ved at kalde den en hundst Straf; det udtrykker, at der er noget vanærende derved. Jeg antager forresten, at Billedet er hentet fra den Omstændighed, at Forslaget her omtaler en Rænke. Jeg er nu nok inde i de borgerlige, men derimod ikke i de militære Straffes Udførelse; men efter hvad jeg har hørt tidligere, anvendes denne Straf jo nu i Sættaten, og ved dens Anvendelse eksisterer denne Rænke slet ikke, og forsaar vidt er Billedet altsaa ikke treffende. Ved Hensyn til Væresmomentet i Straffen maa Spørgsmaalet være det: Ødelægge, nedbryde vi derved Personens Agtelse for sig selv, nedbryde vi den Agtelse, han kan gjøre Krav paa i Omverdenen? Gøre vi dette, er det en slet Straf, men gjøre vi det ikke, er det ingen slet Straf, selv om den udsætter den Paagjaldende for nogen Skam overfor Kammeraterne. Det er netop rigtig fremhævet af det ærede Medlem for Kjøge (Hørup), at det er netop i Kammeraternes Dine, at denne Straf skal være vanærende; de Vedkommende skulle ikke staa paa offentlig Gade; der er ikke Tale om, at man kan sammenligne denne Straf med Gabestoffen eller med den spanste Kappe som i det lykkelige Skibbrud eller med at bære Sten af By og andre Væresstraffe, man anvendte tidligere, de ere med Rette affjaffede og for længe siden forsvundne. At udsætte en Mand saaledes paa offentlig Gade for offentlig Nysgierhed og Haan, det var at nedbryde hans Agtelse for sig selv og at ødelægge enhver Grundvold for Agtelse hos Borgerne i Almindelighed; men det er der jo ikke Tale om her, idet Forslaget selv siger, at denne Straf skal udstaaes ved Hæren i et Arrestlokal og ombord paa Skibe paa et affondret Sted. Jeg mener ikke, at Kammeraterne se Sagen alene fra den komiske Side; men jeg tror, man kan sige, at Kammeraterne give akkurat Straffen den Betydning, den har, hverken mere eller mindre, og altsaa ikke tillægge den en saadan vanærende Karakter, at Personen, efter at have udstaaet den, skulde blive betragtet af dem som En, man ikke længere kunde omgaaes med, som En, de ikke kunde have Samkvem med. Og naar det er Tilfældet, har Straffen heller ikke fra den Side for mig Nogetsomhelst ved sig, som kunde bringe mig til at betragte denne Indrømmelse som saa overordentlig, at der ikke skulde

kunne være Tale om at gjøre den fra den borgerlige Straffelovgivnings Standpunkt. Om Dørestelsen om et halvt Hundrede Aar vil være anderledes, er jo en Ting, som man ikke kan vide. Der er i saa Henseende Noget, som afhænger af Tidsforholdene og Tidsaanden; men for Tiden forekommer det mig ikke, at der er nogensomhelst Grund til paa denne Straf at prutte med den Indrømmelse, man maa gjøre til det militære Synspunkt. Imod de andre eiendommelige Straffe, som Udvalgets Flertals Indringsforslag foreslaar, er der selvfølgelig fra den borgerlige Straffelovgivnings Synspunkt aldeles Intet at indvende, fordi de staa i fuldeste Samklang med den Rængegang, hvorpaa al Straffelovgivning er bygget, altsaa ogsaa al borgerlig Straffelovgivning, saa det kan ikke betragtes som nogen Indrømmelse, at man gaar ind paa dem. Jeg vil erkjende, at der er et Punkt, hvor jeg vilde ønske, at Forslaget ikke havde været saaledes, som det er. Jeg vilde ønske, at der ikke havde været krævet den Afvigelse fra den borgerlige Straffelovgivning, at der kan idømmes unge Mennesker mellem 15 og 18 Aar Bånd- og Brødstraf. Det er ikke, fordi jeg tillægger denne Straf en vanærende Betydning, thi det tror jeg ikke, er det afgjørende Moment; men fordi Bånd- og Brødstraffen er en Straf, der stærker Frihedsberøvelsen ved en legemlig Lidelse, og da man i 1866, som jeg tror med Rette, er kommen til det Resultat, at unge Mennesker mellem 15 og 18 Aar ikke endnu ere saaledes udviklede, at man bør berøve dem en legemlig Næring, som er fuldstændig tilstrækkelig, vilde jeg have ønsket, at man her havde kunnet lade sig nøie med for disse Personer at fastsætte mørk Arrest paa indstranget Koft, hvor altsaa eet ordentligt Maaltid skal gives om Dagen. Det er imidlertid en Bestemmelse, som allerede findes i Scheels tidligere Udcast. Han har motiveret den ved Hensyn, som ikke forekomme mig aldeles afgjørende, men har tillige henvist til en Erklæring fra Sundhedskollegiet, som jeg har efterset, og det er ganske vist, at, hvis denne Erklæring staar ved Magt, er der ingen Betænkelse ved at gaa ind paa denne Straf. Men under alle Omstændigheder beroliger jeg mig ved, at Udførelsen af Straffen er afhængig af, at Dagen erklærer, at der Intet er i Veien derfor.

Der er andre Eiendommeligheder, Afvigelser fra den borgerlige Straffelovgivnings Synspunkt, om hvis Berettigelse man kan opstaa Spørgsmaal. Det er Afvigelser, som findes i 3die Kapitel, hvor eiendommelige Forhold berøres. Her findes f. Ex. i § 49 en Bestemmelse om, at for Overtrædelse af Tjenestpligter kunne Børn mellem 10 og 15 Aar straffes, selv om den i Lovens fastsatte Straf ikke overstiger simpelt Fængsel. Det er en Afvigelse fra det, man i Straffeloven har ment at maatte fastholde som Betingelse for